

Programmabegroting 2024-2027

gemeente
gouda

4.1 Lokale heffingen

4.1.1 Inleiding

Lokale heffingen zijn een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke inkomsten.

Heffingssoorten

Er is onderscheid tussen belastingen, rechten en bestemmingsheffingen.

- Belastingen zijn verplichte bijdragen aan de gemeente waar geen directe tegenprestatie tegenover staat. De opbrengst van de gemeentelijke belastingen gaat naar de algemene middelen.
- Rechten zijn vergoedingen voor kosten die verband houden met een individuele dienst. Een voorbeeld is het verstrekken van een vergunning. De opbrengst mag niet meer dan 100 procent kostendekkend zijn.
- Bestemmingsheffingen zijn vergoedingen die een gemeente vraagt voor het beschikbaar stellen/onderhouden van een collectieve voorziening. De opbrengst mag niet meer dan 100 procent kostendekkend zijn.

Lokale heffingen Gouda

Gouda kent de volgende lokale heffingen.

- Belastingen: ozb, hondenbelasting, toeristenbelasting, parkeerbelasting en precariobelasting.
- Rechten: leges, marktgelden, havengelden.
- (Bestemmings)heffingen: rioolheffing, afvalstoffenheffing, reinigingsrechten.

Deze paragraaf geeft informatie over het beleid en de ontwikkeling van de tarieven van de diverse lokale heffingen en de consequenties daarvan voor de inwoners en bedrijven. Ook wordt in deze paragraaf ingegaan op de kostendekking van de leges en diverse gemeentelijke heffingen; de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De consequenties van het beleid voor de belastingverordeningen worden nader uitgewerkt in het belastingvoorstel dat in de raadsvergadering van december wordt behandeld.

De Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland verzorgt voor Gouda de heffing en de invordering van de lokale belastingen en heffingen. Ook bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarde voor alle onroerende zaken in onze gemeente.

Meer informatie over de BSGR is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen en op de website van de BSGR.

(<https://www.bsgr.nl/>)

Met ingang van 1 januari 2023 verzorgt de Coöperatie ParkeerService U.A. de naheffingsaanslagen van de parkeerbelastingen. Dit was tot en met 2022 ondergebracht bij de BSGR. Meer informatie over de Coöperatie ParkeerService U.A. vindt u op de website van Parkeerservice (<https://www.parkeerservice.nl/>)

4.1.2 Beleid en belangrijkste wijzigingen in 2024

Algemeen

De uitgangspunten voor de tarieven zijn gebaseerd op het Coalitieakkoord 2022-2026. Het streven is om de OZB met niet meer te laten stijgen dan het inflatiepercentage. Daarnaast is het streven om alle huishoudens ervan te laten profiteren als de lokale lasten worden verlaagd.

Tariefontwikkeling

In de kaderbrief 2024 is aangegeven dat de lokale woonlasten en de belastingen/heffingen voor het jaar 2024 worden geïndexeerd op basis van verwachte prijsontwikkeling. De prijsontwikkeling is conform de meicirculaire 2023. Bij het bepalen van de opbrengsten 2024 is daarom rekening gehouden met een inflatiepercentage van 3,9%. (In 2023 betrof dit percentage 2,3%). Daarbovenop is gekozen voor het verwerken van een inflatie inhaalslag (over 2022 en 2023) van 7,3% op de prijsgevoelige budgetten, belastingen en heffingen (met uitzondering van de afvalstoffenheffing en rioolheffing). Dat betekent dat de tarieven worden opgehoogd met 11,2 % (3,9% + 7,3%). De inflatie inhaalslag is uitgesloten voor de tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing. Als gevolg van de gestegen kosten voor het inzamelen van afval, beheer en onderhoud gemeentelijk rioolstelsel en het inflatiepercentage van 3,9% dienen de tarieven voor de afvalstoffen en rioolheffing wel te worden verhoogd.

Woonlasten (lokale lastendruk)

De woonlasten bestaan uit de onroerende zaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De woonlasten worden berekend voor een eigenaar of huurder van een woning die de woning bewoont met meerdere personen.

In 2024 stijgen de woonlasten voor de eigenaar-gebruiker van een woning met een WOZ-waarde van € 319.000 (gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Gouda in 2023) met 12,47%. De woonlasten voor de huurder stijgen in 2024 met 11,20%. Deze stijgingen worden veroorzaakt door het toepassen van de inflatiecorrectie, de extra inflatie inhaalslag die is toegepast en de gestegen kosten voor afvalverzameling en onderhoud en beheer gemeentelijk rioolstelsel.

In het woonlastenoverzicht is uitgegaan van de tarieven 2023 zoals die zijn vastgesteld na aanname van het amendement "verlaging woonlasten" tijdens de Begrotingsraad op 9 november 2022. Het tarief rioolheffing voor de gebruiker kon hierdoor worden verlaagd en de stijging van het tarief afvalstoffenheffing kon worden beperkt.

4.1.3 Beleidsuitgangspunten gemeentelijke heffingen in 2024

Onroerendezaakbelastingen

Onroerendezaakbelastingen worden betaald door eigenaren en/of gebruikers van onroerende zaken zoals woningen, bedrijfspanden en grond. De opbrengsten van de ozb gaan naar de algemene middelen.

De opbrengst van de ozb wordt opgehoogd met 11,2%. Dit is de indexatie 'prijsoverheidsconsumptie' zoals aangegeven in de meicirculaire 2023 van 3,9% en de inflatie inhaalslag van 7,3%. Wat de verhoging van de ozb-opbrengst betekent voor de hoogte van de belastingtarieven is onder andere afhankelijk van de waardeontwikkeling van woningen en niet-woningen.

De heffingsmaatstaf van de onroerendezaakbelastingen is de WOZ-waarde van de woning/niet-woning. Er wordt belasting geheven naar een percentage van deze vastgestelde WOZ-waarde. De WOZ-waarde wordt jaarlijks opnieuw bepaald. Zodra de nieuwe WOZ-waarden voor 2024 (waardepeildatum 1 januari 2023) bekend zijn, wordt bij het tarievenvoorstel Belastingverordening (na vaststelling van de begroting) het definitieve belastingtarief hierop aangepast.

Voor de objecten die de gemiddelde waardeontwikkeling volgen, stijgt de aanslag ozb 2024 met ongeveer 11,2%.

Reinigingsheffingen

Afvalstoffenheffing is een heffing voor huishoudens waar de gemeente de plicht heeft om huisvuil op te halen. Met de opbrengst wordt de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval bekostigd. Het tarief voor afvalstoffenheffing bestaat per huishouden uit een vast tarief (voor 2024 bepaald op € 346,16) en een variabel tarief. Het variabele deel van de afvalstoffenheffing 2024 is afhankelijk van het aantal maal door huishoudens aangeboden restafval in 2023. Het tarief is € 1,50 per 60 liter restafval. Het aanvragen van kwijschelding is mogelijk. Tevens is er, net als in voorgaande jaren, een mogelijkheid tot vrijstelling indien als gevolg van een medische aandoening sprake is van extra veel afval. Bij de vaststelling van de Verordening Reinigingsheffingen 2024 (raadsbehandeling in december 2023) worden de definitieve tarieven 2024 vastgesteld.

Reinigingsrecht is een heffing voor bedrijven die hun afval bij het huishoudelijk afval mogen aanbieden. Bedrijven mogen afval aanbieden dat qua samenstelling en hoeveelheid vergelijkbaar is met huishoudelijk afval. Het tarief betreft een tarief per aanbieding. Kwijschelding is niet mogelijk.

De reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrecht) worden bepaald op basis van actuele berekeningen van kosten en opbrengsten met als uitgangspunt kostendekkende tarieven. De kosten voor afvalinzameling zijn hoog en zullen ook de komende jaren stijgen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door prijsstijgingen bij Cyclus (een onderneming die het afval inzamelt voor Gouda), een verlaging van de vergoeding voor ingezameld afval, omgekeerd inzamelen (restafval wordt niet aan huis ingezameld, maar wordt door de bewoner zelf weggebracht naar een ondergrondse vuilcontainer) en overdragen van ondergrondse containers van eigen beheer naar Cyclus. In 2023 kon een stijging van het tarief voor afvalstoffenheffing worden beperkt tot € 46,05 als gevolg van het aangenomen amendement "verlaging woonlasten" in de Begrotingsraad van 9 november 2022. In verband met de gestegen kosten is voor 2024 een tariefsverhoging noodzakelijk. Het tarief voor 2024 is € 392,16 (vast tarief € 346,16 + 30 x € 1,50 variabel tarief).

Rioolheffingen

Rioolheffing is een heffing voor huishoudens en bedrijven die water direct of indirect op de gemeentelijke riolering afvoeren. Rioolheffing is een bestemmingsheffing. De opbrengsten worden dan ook alleen gebruikt om de kosten te dekken die samenhangen met de wettelijke zorgplicht die de gemeente heeft voor de afvoer van afvalwater, de afvoer van regenwater en het beheer van het grondwaterpeil.

De heffing bestaat uit 2 soorten; een eigenaren- en een gebruikersdeel. Eigenaren betalen een vast bedrag per perceel. Gebruikers betalen een bedrag op basis van het aantal kubieke meters water dat vanuit een perceel wordt afgevoerd. Het gebruikersdeel wordt vermeerderd indien meer dan 400m³ water vanuit een perceel wordt afgevoerd. In 2023 is het tarief voor het gebruikersdeel verlaagd naar € 218,25 als gevolg van het aangenomen amendement "verlaging woonlasten" in de Begrotingsraad van 9 november 2022.

De tarieven voor de rioolheffing zijn gebaseerd op het breed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2019-2023 zoals in maart 2019 door de gemeenteraad vastgesteld. In mei 2023 is in de commissie fysieke leefomgeving gesproken over de evaluatie van het GRP 2019-2023. Inmiddels wordt gewerkt aan een nieuw Water- en Rioleringsplan (WRP). Dit wordt naar verwachting eind 2023 aan de raad aangeboden.

Op basis van het GRP 2019-2023 en rekening houdend met de gestegen kosten worden de tarieven voor 2024 verhoogd met 16,5%.